

ชื่อเรื่องวิจัย ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยคัดสรรกับความมั่นคงในชีวิตของผู้สูงอายุ จังหวัดอุดรธานี
ชื่อผู้วิจัย นางกาญจนา ปัญญาธร

บทคัดย่อ

ชีวิตที่มีความมั่นคงมีความสำคัญต่อผู้สูงอายุและมีความสัมพันธ์กับหลายปัจจัย การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย เพื่ออธิบายความมั่นคงในชีวิตของผู้สูงอายุ ค้นหาปัญหาเกี่ยวกับความมั่นคงในชีวิตของผู้สูงอายุ และวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล สุขภาพ ครอบครัว เศรษฐกิจ ที่อยู่อาศัย สิ่งแวดล้อมและสังคมกับความมั่นคงในชีวิตของผู้สูงอายุ กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้สูงอายุที่อาศัยอยู่ในทุกอำเภอของจังหวัดอุดรธานี รวม 400 คน เครื่องมือเป็นแบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา การวิเคราะห์เนื้อหาและหาความสัมพันธ์ระหว่างความมั่นคงในชีวิตของผู้สูงอายุกับปัจจัยที่ศึกษา โดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สันและChi-square ทดสอบค่าความสัมพันธ์ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ผลการวิจัยพบว่า ผู้สูงอายุให้ความหมายของชีวิตที่มั่นคง ประกอบด้วยการมีสุขภาพดี ร่างกายแข็งแรงไม่ป่วยบ่อย มีครอบครัวดี ลูกหลานรักใคร่ปรองดอง ไม่สร้างปัญหา ดูแลพ่อแม่ มาเยี่ยมเยียนอยู่กันพร้อมหน้า มีเงินใช้จ่ายในการดำเนินชีวิต ซื่อยากิน ทำบุญ มีเงินออม ไม่มีหนี้สิน อยู่ในสังคมมีเพื่อนบ้านดี ฟังพาได้ มีที่อยู่อาศัยและสิ่งแวดล้อมดี ปลอดภัยในชีวิตทรัพย์สิน ระดับความมั่นคงในชีวิตของผู้สูงอายุ รายด้าน พบว่าด้านสุขภาพอยู่ในระดับมาก(ค่าเฉลี่ย 3.68) ด้านเศรษฐกิจอยู่ในระดับน้อย(ค่าเฉลี่ย2.40) ด้านครอบครัวอยู่ในระดับมาก(ค่าเฉลี่ย 4.06) ด้านที่อยู่อาศัยและสิ่งแวดล้อมอยู่ในระดับมาก(ค่าเฉลี่ย3.87) และด้านสังคมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย3.73) ภาพรวมระดับความมั่นคงในชีวิตของผู้สูงอายุอยู่ในระดับมาก

ปัญหาความมั่นคงในชีวิต ด้านสุขภาพ ผู้สูงอายุมีร่างกายไม่แข็งแรงเจ็บป่วยบ่อย มีโรคประจำตัว ไม่มีลูกหลานดูแลเมื่อเจ็บป่วย ด้านเศรษฐกิจ ผู้สูงอายุมีเงินไม่พอใช้จ่ายต้องพึ่งพาลูกหลาน ด้านสังคม ผู้สูงอายุเข้าร่วมกิจกรรมในชุมชนน้อยจากความเจ็บป่วยและต้องดูแลบ้านขณะสมาชิกครอบครัวไปทำงาน ด้านที่อยู่อาศัยบ้านที่อาศัยไม่แข็งแรง ไม่มีการจัดเตรียมให้เหมาะสมกับวัยสูงอายุ ด้านครอบครัว สมาชิกครอบครัวไม่อยู่พร้อมหน้ากันเพราะไปทำงานและลูกหลานไม่ค่อยดูแล ไม่สนใจความเป็นอยู่

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ด้านการมีโรคประจำตัว มีความสัมพันธ์กับความมั่นคงในชีวิตของผู้สูงอายุระดับปานกลาง ($r=.689$) ด้านสุขภาพอนามัย ความสัมพันธ์ในครอบครัว ที่อยู่อาศัย/สิ่งแวดล้อม และการร่วมกิจกรรมในสังคม มีความสัมพันธ์ทางบวกระดับสูงกับความมั่นคงในชีวิตของผู้สูงอายุในระดับนัยสำคัญ. 01 ($r= .722, .811, .751, .702$) ส่วนด้านเศรษฐกิจ มีความสัมพันธ์ระดับปานกลางกับความมั่นคงในชีวิตของผู้สูงอายุ ในระดับนัยสำคัญ.01 ($r= .586$)

แนวทางพัฒนาความมั่นคงในชีวิตของผู้สูงอายุ ด้านสุขภาพด้วยการออกกำลังกายสม่ำเสมอ รับประทานอาหารที่ไม่เป็นผลเสียกับโรคที่เป็นอยู่และเหมาะกับวัย ด้านเศรษฐกิจใช้จ่ายอย่างประหยัด ทำงานหารรายได้เพิ่ม ดำเนินชีวิตพอประมาณ ด้านครอบครัวทำกิจกรรมร่วมกับสมาชิกครอบครัว ดูแลเอาใจใส่ซึ่งกันและกัน ด้านที่อยู่อาศัย ดูแลความสะอาด จัดสิ่งของภายในบ้านและสิ่งแวดล้อมให้เหมาะสมกับการอยู่อาศัยในวัยสูงอายุ ด้านสังคม เข้าร่วมกิจกรรมในชุมชนทุกครั้งที่มีโอกาส เข้าวัดฟังธรรม ติดตามข่าวสารต่างๆ และแบ่งปัน ประสบการณ์กับวัยอื่นๆ